

KRIGSOVERSIKT 25.-27. JULI 1944.

Hitler og hans drabanter har det selvfølgelig travelt med å finne en plausibel grund til tyskernes fortvilte stilling i øst. Og nå har de funnet det, - tror de. Det er takket være den lille kikk av dumme, korrupte og kriminelt betonte individer som har planlagt det lumpne attentatet. De har undergravet moralen og stått i ledetog mot fienden. Men nå er jo opprøret etter sigende slått ned og stillingen skulle ha bedret seg tilsvarende. Men russerne nermer seg likevel Tyskland med uhyggelig fart og lar seg ikke stanse. Det er nok etter Goebbels egne ord framdeles sand i maskinen, og det er som bekjent vanskelig å rense et inviklet maskine-eri for sand. For selv om samtlige i komplottet er skutt, hvilket er meget usansynlig har det likevel dannet seg en kreftsvulst som Hitler vanskelig kan operere bort, trass i Gestapo og Goebbels som hjelbere. Det er jo innlysende at attentatet var planlagt av offiserer, i første Pekke generaler, som har deltatt på de forskjellige frontene. Disse ser rent militært på situasjonen, og forstår at det bare er et tidsspørsmål når Tyskland må gi tapt. Når disse så tar konsekvensene av dette og forsøker å redde det som reddes kan, trass i Der Führers ordre, hvad vil så Hitler gjøre? Selvfølgelig kan Waffn S.S. beskytte hans egen person en tid, men når krigen er definitivt tapt vil vel hele det tyske folk få synene opp for hvilken forbannelse Hitler har vært for Tyskland, og ta saken i egne hender.

På de forskjellige fronter er stillingen:

ØSTFRONTE: På den brede midtfronten rykker russerne fremover nord og nordvest for Lublin, og nermer seg Varsjava. Det er den største og hurtigste framrykking som noensinne er gjennomført i krigshistorien. Weichsel er overskredet og fortropper fra Siedlce står mindre enn 80 km. fra Varsjava. Byen var i går utsatt for et voldsomt bombeangrep. Lenger nord er de områder som general Lindemann har komandoen over ytterligere blitt innskrenket idet russerene har stormet festningsbyen Narva i Estland. Fra Pskow har de også rykket lengre inn i Latvia, mot Riga. Tyskernes vesentlige retrettlinje mellom Riga og Königsberg er brutt. I syd har russerene gått inn i Schlesia med overgangen av elven San, og har nådd Stanislau. 4 byer er erobret ved foten av Karpatene ved overgangen til Ungarn og Tsjekkoslovakia. I kampene nordvest for

Lwow deltar amerikanske jagerfly. Igår ødela de 64 tyske fly i luften og på bakken. I Lwow raser framdeles gatekamper, men polske friskarer har gjort det meste av arbeidet.

Vestfronten: Her også fortsetter de allierte sin fremgang. Ved sitt siste angrep syd for Caen, har britene og kanadierne ydet amerikanerne indirekte hjelp ved å trekke de tyske styrker østover. Amerikanerne gjorde samme manøvre i forrige uke. Engelskmennene benyttet stridsvogner istedet for infanteri, og det virket jo meget hurtigere og kom helt overraskende på tyskerne. Allikevel kunde en ikke vente annet enn litt tilbaketrekkning overfor Rommel's rasende angrep. Men i det hele yter de allierte en meget effektiv motstand inntil det er kommet tilstrekkelig med tropper over og storangrep kan begynne. Den økende motstand fra franske innlandsstyrker har også stor verdi. Ingen ventet noen hurtig fremgang etter invasjonen, men allikevel vant de i første omgang. De fikk en meget god havn, og erobret en kyststrekning som denne tiden har satt seg meget godt fast i.

Italia: Firenze er nå målet for de allierte. De rykker frem fra flere kanter og i vest står de i høyde med byen. Ved Adriaterkysten rykker polske tropper hurtig nordover da tyskernes harde motstand på dette avsnittet er blitt betydeligere svakere. Kesselring skal være såret, noe som sikkert ikke vil sinke de alliertes fremmarsj.

Jugoslavia: Onsdag meldte marskalk Tito den jugoslaviske frihetshær hadde erobret 3 øer på den dalmatiske kyst, hvor også byen Ridni er inntatt etterat 99 tyskere hadde overgitt seg. I Italia er jugoslaverne gått til offensiv. Det er truffet avtale mellom Tito og de italienske friskarer om opprettelse av egne italienske korps i Titos flyvåpen.

POLEN RUSSLAND:

Det blev i går i Kremlin og i nærvær av Stalin undertegnet en oversanskomst mellom den russiske regjering og den polske nasjonalkomite. Hovedpunktene var at den øverste myndighet skal ligge hos den russiske øverstkommanderende så lenge det pågår stridigheter i de enkelte polske områder. Når disse opphører skal nasjonalkomiteen overta den sivile administrasjon.

LA DINE VENNER LESE AVISEN. MEN VÅKEN.

5. eks.

N O R G E .

Nr. 28, 1. august 1944.

Mappe 46
Opp. 23 A
Dato 1.8.44
Avd. 3A-86V
Lnr. 510

EN INTERESSANT SMATALE.

5. juli kl. 11 ble professor Klaus Hansen invitert til møte hos Fuglesang i Folketeatret. Dette møtet ble meget livlig, idet det viste seg at herrene var dypt uenige. Samtalen kom blandt annet inn på N.S. og medlemstallet. Klaus Hansen påstod at tallet ikke var høyere enn 40 000 og at frafallet ikke hadde vært større enn det var nå. Fuglesang protesterte kraftig og hevdet at partiet hadde minst 60 000 medlemmer og bortsett fra de som hadde rømt til Sverige og de som var død var det ikke noen avgang. Tonen ble etterhvert meget skarp og Fuglesang beskyldte Klaus Hansen og hans fellere i Norsk-Tysk Selskap for å forsøke å ta seg makten og å skubbe N.S. til side. Dette svarte Hansen ikke noe på, men sa at N-T Selskap etter Lundes død hadde overveiet å velge Fuglesang inn i styret, men nå var det jo tydelig at han ikke var skikket til dette. Herrene skiltes som uvenner. Refleksjonene gjør seg selv. At selv Fuglesang hevdet medlemstallet til 60 000 er jo interessant og den ergjerrige professors hagen til en maktstilling er ganske typisk for den misunnelse og splid det herkser innen partiet.

HOLD FRONTEN.

Det har i det siste forekommet at kontorfolk og andre funksjonærer har betalt kontingent til de respektive nasistsamband. Dette må straks opphøre. Stillingen blir jo desto vanskeligere for de lojale og presset mot dem blir ytterligere øket. Det må vises mer samhold. Splittelse innen rekken er vår farligste fiende, og tyskere og nasister vet å benytte seg av det.

SEJERSRESEPT : SE GLAD UT !

Dr. Ley skrev forleden i Der Angriff bl. a.: "Tyskland kommer aldri til å kapitulere. Gud holder oss ved hånden og kommer til å føre oss sikkert gjennem alle farer. Bare tyskerne holder hodet høyt og ser glade ut kommer de til å seire til slutt."

Storkupp.

Det norske Misjonsselskaps fond som nå "kontrolleres" av quislingbiskopen Kvasnes, oppgis til 25 millioner minst. Det har fra hirdhold flere ganger vært påpekt at misjonspengene kunne brukes til mere nytte ting enn til omvendelse av hedninger.

NYHETENE FREDAG MORGEN:

I Normandie er Avranches og Granville ved kysten tatt. Panzerstyrker rykker sydover fra Avranches. Det britiske fremstøt fra Coumont fortsetter både i østlig og sørlig retning. Torigny og St. Martin er erobret. Tyske kommunikasjonslinjer kragtig båmbet. Marinefartøyer i Le Havre angrepet. De franske innlandsstyrker har i det siste avsporet 180 jernbanetog. I Litauen er Janava tatt og det raser gatekamper i Kaunas. Russerne rukker fram langs jernbanen Kaunas-Königsberg og en annen støtkile går mot de masuriske sjøer. Her blev Mariampol tatt igår og russerne står nå 25 km. fra tysk område. Jernbanen Varsjava-Bialystok er avskåret. Tre av forstedene til Varsjava er tatt og russerne står 15 km. fra byens sentrum. Knutepunktet Siedlce ble tatt i går, men det ligger allerede langt bak frontlinjen. Isyd trenger de frem i Galizia og klemmer tyskerne opp mot Karpatene. Den polske statsminister er kommet til Moskva. I Nord-Italia behersker patriotstyrker veien gjennom St. Bernardpasset. Amerikanerne har gått i land på hollandsk Guinea.

ATTENTATET.

Fra London meldes at Tysk Telegrambyrå har offentliggjort 2 av navnene som stod i spissen for attentatet. Det er generaloberstene Zeitzler og Fromm, 2 generaler som mer enn noen andre skulle kjenne Tysklands stilling. Zeitzler har vært Hitlers utvalgt general og Fromm har hatt ledelsen av rustningsforsyningene. Von Heldorff, president i Berlin nevnes også i samme forbindelse. Dette er en meget høy S.S. mann og særlig kjent for masseord på demokrater i 1933.

Rommel omkommet ?

Tyske fanger forteller at Rommel antakelig er drept. Han ble alvorlig såret under et bombeangrep syd for Caen. Han var bevisstløs i seks timer og man antok han ikke kunne overleve skadene han hadde pådratt seg.

Nye massearrestasjoner.

Omfattende arrestasjoner ble nylig foretatt i flere bygder på Fosenhalvøya nord for Trondheimsfjorden. Omkring 100 personer ble arrestert. De fleste er kjente menn og man vet ikke årsaken.

Mens fremgangen på alle fronter i den sist uken har vært meget god kan den i den foregående ikke betegnes som enestående. Det er fremdeles østfronten som påkaller størst oppmerksomhet, men også i vest har de allierte, og da sørlig amerikanerne har stor fremgang. Men i tillegg til de tre hovedfrontene har Hitler fått enda en; Tyskland er blitt Hitlers 4. krigsfront. Her er det generalene som kjemper mot ham, og stadig nye navn blir nevnt i forbindelse med attentatet, navn som har vært ledende innen Tyskland i de siste årene. Tysklands vasallstater begynner også å innrømme situasjonens alvor. Finske aviser peker på at Narvas og Dvinsk's fall har forverret situasjonen, og kan umuliggjøre forbindelsen ned Tyskland tillands. Dette er tydligvis også russerenes hensikt. De nerner sig østversjøen med voldsom fart og står 40 km. fra Riga i Mittsområdet, 30 tyske divisjoner holder på å bli omringet, og forbindelsen med syd er så å si brutt. Lindemanns tropper som Hitler gav ordre om å bli stående får nu sin sikre undergang i møte. Enda kan det synes langt ut til Berlin når en ser på kartet, og det er nesten to måneder til regnperiodene begynner, og de gunstige værforhold kan forandre seg. Men vi må huske på at hvis Varsjavalinjen faller, kan tyskerne ikke danne noe effektivt forsvarsverk før ved Oderlinjen som ligger 56 km. fra Berlin. Strekningen Vitensk-Brest-Litovsk som er 640 km. lang blev tilbakelagt på vel en måned. Strekningen Varsjawa-Berlin er 530 km. og intet tyder på at russerne slapper av. Tyskerne fantaserer riktig nok om et nytt våben varre enn V.I som skal stoppe fremmarsjen, men har det like liten militær betydning som de flyvende festningene kan det ikke gjøre stort.

De enkelte fronter:

Østfronten: De tre hovedretningene til den russiske offensiv holder tritt med hverandre. I nord er Riga og Østersjøen målet. Det viktige jernbaneknutepunktet Mittau er nådd. Lenger syd står russerne 80 km. fra Tilsit i Øst-Preussen. Flere støtkiler rykker frem mot Øst-Preussen. Vest for Njemen åpnet russerne et større angrep søndag mot grensen. Varsjawa er under ild av russisk artilleri. Det russiske hovedkvarteret er henlagt til Praga, en av forstedene. Store styrker er også satt over elvene Visla og San lenger syd. Alt i alt blev det forige ikke gjenerobret 13 viktige sentra og flere tusen steder. I syd er lønnen ved Brest-Litovsk slettet ut med voldsomme tap for tyskerne. 15 000 mann falt og 2000 er tatt til fange. Russerne herfra har nå forenet sig med angrepsstyrkene som går mot Varsjawa. Vest for Stanislaw står marskalk Konjevs styrker 20 km. fra Tsjekoslovakia, og rykker hurtig mot Karkan.

Vestfronten: Amerikanerne har hatt særlig stor fremgang mot vest de siste dagene. De går frem på en 50 km. bred front fra Granville til Coutances. Ved elvene Soulles nær kysten er en stor tysk styrke omringet. Søndag morgen åpnet britene et kraftig angrep syd for St. Lo og rykket frem 9 km. på et døgn. De er kommet i kontakt med de amerikanske styrker og Cherbourghalvøen blir nu avskåret fra Caen til Avranch. Amerikanerne tok den sistnevnte byen mandag morgen og står allerede 20 km. syd for den. I nord raser fremdeles voldsomme kamper ved Percy og Tessy, men tyskerne fulstendig omringet. 10 000 fanger er tatt av amerikanerne siden den siste offensiven begynte, og alt i alt er det nu tatt 60 000 fanger i Normandie. Denne siste fremgangen er skjedd trods dårlig vær og vanneskelig tereng. Forut for operasjonene har det vært rettet en intens bombing mot tyskernes bakre linjer helt til Parisområdet.

Italia: Italiafronten er kommet mer i bakgrunnen, men de allierte rykker stadig nærmere Firenze, og kampen om byen er kommet i den siste fase. Det raser forbitrete kamper om de siste høydene omkring byen. Indiske tropper står i Mothe Lupio, vest for Firenze, og Newzealendere rykker opp Tiberdalen. Her står de 15 km. øst for Arezzo. Polakkene står 25 km. nordøst for Ancona. De har inntatt sterke stillinger langs elven Misa og flere patruljer har allerede satt over elven. Partisantropper yter verdifull motstand i Nord-Italia.

Luftfronten: Flyvirksonheten har til døvert hemmet av dårlig vær. Lørdag startet store amerikanske bombefly fra Italia og bombet Messerschmidtverkene i Budapest, oljelelegg ved Balatonsjøen og jernbanemål i Jugoslavia. Donau blev minelagt. Mandag rottet 1200 amerikanske fly et voldsomt angrep mot Münchenområdet og Midt-Tyskland. Mosquitofly rettet fredag og lørdag 2. voldsomme angrep mot Frankfurt am Main. Et Catilinafly fra kystkommandoen med norsk besetning senket søndag en tysk ubåt. Sistuke ble det ødelagt 221 fly bare i Sydøsteuropa. 62 % av de anlegg som fremstiller syntetisk olje er ødelagt.

Tyrkia:

I Tyrkia hersker det stor politisk spenninng. Von Papen, den tyske sendemann i Ankara, har oppfordret tyskerne til å forlate landet og evakueringen skal allerede være begynt. Nasjonalforsamlingen skal ha møte i morgen og man venter viktige avgjørelser.

HJELP TIL MED Å SPRE NYHETENE VIDERE!

Churchill's tale.

Churchill holdt onsdag en redegjørelse over krigens gang. "Stort sett har jeg bare gode nyheter", begynte han med, "på alle fronter har de allierte overvekten". Han ga først en oversikt over sjøkrigen. Av den enorme mengde båter som seiler under alliert flagg er tapet i det siste halvåret bare det halve av antallet tyske ubåter som er blitt senket. Det er ikke utenkelig at tyskerne vil sette inn hurtigere ubåter og vi må derfor være på post og ikke undervurdere fiendon. Stillehavet har de allierte stor og økende fremgang. Vi har brutt igjennem Japans ytre forsvarslinjer og på enkelte punkter også de indre. Dette er også grunner til Tojos fall. Churchill uttrykte sin glede over at det var blitt betraktelig koitoro mellom Tysklands og Japans fall. I Burma har 14. armé tatt de tyngste takene med å forsvara Burmanveien hvor det

blev større lastetransporter enn noensinne. Den amerikanske flåte i Stillehavet er nå dobbelt så stor som den japanske. Han sa videre: "På konferansen i Quebec la jeg frem et forslag til landstigning i Normandie. Det fikk støtte fra alle hold og i Toheran lovet Stalin å sette inn sine styrker i øst samtidig. Tiden blev satt til mai-juni og i januar blev loderne utnevnt. Vi hadde erfaringer fra 5 invasjoner i Middelhavet og i januar ble det fortatt en strøm av transporter over Kanalen, og den britiske og amerikanske her står nå rustet som ingen annen." Han skildret deretter den siste fremgangen i Frankrike. Luftfrenten hadde hatt forholdsvis store tap. Fra 1. april til 30. juli mistet R.A.F. mistet 7000 mann. Tyskerne mistet det dobbelte i samme tidsrum. Flyvernes innsats kunne ikke vurderes høyt nok. I Italia hadde Alexander siden februar da han stod foran Roma hatt en fullständig parademarsj opp igennem Italia til han stod foran Firenze.

"Men", fortsatte Churchill, "det er den russiske her som har gjort størst innsats. Vi kan ikke hevde oss til sjøs og i luften, men ingen annen annen enn den russiske her hadde vært i stand til det som er skjedd de siste månedene. Jeg hilser og takker Stalin, det russiske folks store loder og jeg tror at den tyveårspakt som er inngått mellom England og Russland vil bli det tryggeste grunnlag for fred, forståelse og fremgang blandt folkene". I en oversikt over bombingen av London og omegn ga han følgende tall: 4730 drept, 14 000 alvorlig såret, 800 000 lettere, 17 000 hus var ødelagt. Ialt var det sendt ut ca 5000 flyvende bomber. Det eneste tyskene har oppnådd er at straffen blir skjerpet. "Jeg kan ikke nekte for at jeg håper at seieren kommer snart, gjør den ikke detaljer."

Nyhetsene fredag morgen:

Allierte tankstyrker truer med å skjære over Bretagnehalvøya. Amerikanerne rykker forbi Rennes og står bare 100 km. fra Nantes. De har omgått havnebyen St. Malo og står i utkanten av Dinan. Det er visstnok bare 4 tyske divisjoner i Bretagne. 1000 fly bombet i går Vest-Tyskland bl. a. 3 oljelelegg og mål i Saarbrücken og Brüsselområdet. Amerikanske bombefly fra Italia angrep Friedrichshafen. Russerne har forsøkt og står 35 km. vest for elven. Det er nå ingen naturlig skranke før langt inne i Tyskland. I syd er Sanok tatt og de står 25 km. fra den tsjekkiske grense. I Italia er Strada erobret. I Fredrikshavn i Danmark er 600 arbeidere gått til streik.

Videre uttrykte han sin glede over det gode forhold mellom de Gaulle og Amerika. Han ga Frankrike mange oppmuntrende ord og ved bestemmelsen av den framtidige grensen til Tyskland, måtte Frankrike delta med de andre allierte makter. Til slutt sa han: "Tyskerne holder nå på å drepe hverandre. Men vi må ikke sette vår lit til det, men til oss selv. Vi må sette alle ressurser inn i kampanjen og vi vil være like urokkelige i sinn som da vi var alene".

I TILFELLE...

Alle sivile mannlige tyskere har fått ordre om at ved en eventuell invasjon i Norge straks iføre seg uniformer og meldeseg til ortskommandant. Nordmenn i tysk tjeneste og de sørlig kvinner som har anledning til å frykte represalier fra hjemfronten skal holde seg inne, og de vil bli hentet i bil.

TELEVÅGTRAGEDIEN.

Etter 2 1/2 år er de kvinner, barn og oldinger fra Televåg som ble sendt i kontrasjonsleir, endelig frigitt. Gleden forminskes imidlertid av en melding om at bare 35 lever av de 76 som ble sendt til Tyskland. Som en husker blev Televåg, en liten øy utenfor Bergen fryktelig hjemskjært. Alle hus ble brent, befolkningen enten skutt, sendt til Tyskland eller i kontrasjonsleir. Det hele var en gevink fra Terbovens side. Det ser forøvrig ut til at en lignende tragedie er utspilt i Nord-Norge, på Indre og Ytre Kvarøy. Man vet ennå ingen det får vi vente til den kommer."

Mappe 46
Ekspl.
Dato 4.8.44
Avd. 3A- 874
Lhr.

Mappe 46
Blad 5
Dato 7.8.44
Avd. 334
Lok. 6432

Hovedtrekket er, som Churchill sa i sin tale, at Tyskland fremdeles er på fulstendig tilbaketog på alle punkter. I vest brytes alle forsvarslinjer med, i øst slår Varsjava for fall, i Italia Firenze og i Stillehavet er det stor fremgang. Også utenrikspolitisk er det i de siste dagene skjedd avgjørende ting. Tyrkia har brutt all forbindelse med Tyskland. Finnland har fått ny regering hvis første skritt ventes å være oppsigelse av traktaten med Tyskland om ikke å slutte separat fred.

Balkan statene er også meget urolige. Rumania har meddelt at de vil holde forbindelsen med Tyrkia, og Bulgaria har sendt en delegasjon til Russland. Til en avveksling er det vestfronten som påkaller størst oppmerksomhet denne gang. Amerikanerne har gjordt et innhugg i Bretagne i flere retninger. I sin tale var Churchill også særlig tilfreds med utviklingen her og ga en detaljert skildring om hvordan alt var forbredt. Ellers var talen meget optimistisk og gav et godt høletsbillede over situasjonen.

Østfronten: Russerne har nådd Østersjøen 20 km. fra Riga og avskjæringen av de 28 divisjoner i Nord-Baltikum er fulstendig. Ved Kainas har tyskerne mistet 10000 mann hvorav 8000 faldet. Slaget om Tyskland kan sies å ha begynt. De siste par dagene har russerne rykket frem langs Augustolkanalen med stormskritt, og i Moskva antar man at de står på tysk territorium. Lenger syd er Bug overskredet på en bred front og jernbanen Bialystok-Varsjava er brutt. Her er den 27. generalen tatt til fange med hele sin stab. Det meldes at polske partisanstyrker er i åpen kamp med tyskerne i Varsjavas sentrum. De står i forbindelse med russerhæren som ligger i de nordre og vestre forsteder. I syd er Krakau målet. Russerne står 10 mil herfra.

Vestfronten: Hele Normandiefronten har gitt etter. Fra Avranches rykker amerikanerne med veldig fart vest, sør og østover. De siste meldingerne går ut på at Bernes, det viktigste knutepunktet i Bretagne er tatt. I vest står de i utkanten av Dinan syd for st. Malo. Under fremrykningen østover er le Mesinel Adel'e intatt. Nu ligger det åpne landet som er som skapt for tanks foran de allierete, inn i Frankrikes hjerte. Mens amerikanerne har dette kjempehoppet de siste dagene, holder britene langsommore etter, da tyskerne her gjør voldsom motstand. Byen Vire er fullstendig omgått og de står allerede 20 km. sørmenfor. De holder nå på å slute forbindelsen med amerikanerne som står ved Mortain.

Ved denne marsvre blir fire tyske divisjoner omringet, og de kjemper fortvilet for å komme ut av lommen. Det er tankangropene som spiller den største rollen i disse kampene og de allierte satte onsdag inn 50 tanks særlig "Churchill tanks" som har vist sig fortreflige i dette lendet. Under alle disse operasjonene blir det tatt et kolosal antall fanger. De overgir seg i flokkvis, og amerikanerne har, bare i de to siste dagene, tatt 20 000. Alt i alt er fangetallet nu 103 000 etter Montgomerys utsagn.

Italia: 8. armé rykker langsomt frem mot Firenze i en halvsirkel. I vest har indiske tropper gått over elven Pesa og dannet 3 brohoder, i syd er fremgangen jevn. Det raser et voldsomt slag foran Firenze og 5 tyske divisjoner gjør forbitret mot sør.

Tyrkia: Torsdag meldte Churchill i sin tale at Tyrkia hadde brutt all diplomatisk forbindelse med Tyskland. Von Posen har forlatt landet og evakueringen av tyskere er i full gang. Under arbeidet med å brenne papirene kom den tyske ambasade i brann. Churchill håbet på en tilnærmede Tyrkia-Russland. I tilfelle Tyskland erklares krig vil de allierte gjøre felles sak med Tyrkia.

Ca. 100 tyskere er arrestert i Ankara, mistenkt for spionasje.

Forskjellig: I juli er det kastet 15 000 tonn bomber mot oljeraffinerier i Tyskland og de besatte områder. 117 000 er drept i Storbritania så lenge krigen har pågått som følge av bombardementene.

10 000 fly fra Amerika er siden 1941 sendt til Russland over Alaska. Rediess er blitt Himmlers representant i den tyske generalstab i Norge.

Den norske minister i Washington, minister Morgenstierne overrakte forleden sjefen for National City Bank en sjokk på 11/4 million dollars som var den siste avbetalning på et lån som den norske stat tok opp for 20 år siden. Den norske regjering har under hele krigen betalt avdrag og renter på statsgjelden.

Forleden ble det avertet flere stillinger ledige innen Norges Statsbaner, som en kunne vente ville bli søkt av folk med ansenhet. Ikke en søker kom inn. Hjemmefrontens parole blev fulgt uten unntakelse.

Lørdag 2. juli blev Ingeborg Refling Hagen løslatt etter å ha vært på Grini og Ullevåll i 2 1/2 år. Det meldes at hun er blitt nærmest lamm i underkroppen. Hun blev transportert i sykebil til sitt hjem på Tangen.

Fortsatt streik mot enhver arbeidsinnkalling

N O R G E .
Nr. 25, 8. august 1944.

PAROLE.

I kampen mot arbeidstjensten, arbeidsmobiliseringen og arbeidsinnsatsen krever hjemfronten:

1. Den som blir innkalt skal holde seg borte fra hjemmet og arbeidsstedet. Han må ikke oppgi sin adresse til familien.

2. I tilfelle av at andre familiemedlemmer risikerer å bli tatt som gissel, må disse også holde seg skjult. Ingen må stå til tjeneste for tyskerne.

3. Alle må hjelpe de utskrevne på alle mulige måter.

4. Hele folket må være i alarmberedskap.

Det går på nervene.

Formannen i Norges Bondekvinnelag, Ruth Herberg, er gått av, grunnet "dårlig helbred". Det går på helsa løs for mange quislinger om dagen.

Sjefon for Borgervaktkontoret i Oslo, den beryktede Egil Frette Blomfeldt er tatt av grensepolti under fluktforsøk. Han er fullstendig brygtsamarbeider med Tito i grensestrøkene. Bulgaria har bedt Tyrkia undersøke de alliertes reaksjon overfor et eventuelt brudd med Tyskland.

Forskjellig.

I det siste er det skutt mange tyskere og patrioter i København. Det er enten provokasjon fra tyskernes side eller indre stridigheter disse imellem. Frihetsrådet

bleg ut som de nå har fått synene opp. Ca. 30 Hittil er tapet av allierte soldater i Norge. Sveitmandic 30 % mindre enn ventet.

føreren og 5-6 av befalet har også slått følge. De siste årene er 60 % av den norske fisket. Men husk på: Det er ikke lett for alle å komme ut av en befolket leir. Er du først kommet i Reichskommisariatet, er virkelige tallene meget større. 75% av siste Lofotfisket og 95% av soifisket i Nord-Finmark er tatt av tyskerne. Selskapet Frostfilet i Trondheim, Bodø og Tromsø er helt i tyske hender.

En grovelig erstetning.

Den hittil største krigsskadeerstatning i Norge er nylig utbetalet den forhenværende tyske konsul, nordmannen Gerhard Graf. Hans hus ved Slemdals-

veien blev 9. april skadet av bomber som tyskernas Stillingen på luftfronten: Her har det slapp ned. Reichskommisariatet har taksert skadenvært utfoldet en intens virksomhet fra de tgl 82 000 kr. og nordmennene har bare å betale.

allierte. Det er fremdeles oljeanlegg som er hovedmålene, og resultatene er allerede merkbare. Tyskernas lidor av akutt bensinmangel. En god del av deres kjøretøy er

represalier mot befolkningen. 300 fra Elverum blekkaperte land er bruk av flytende drivstoff innkalt til N.S. møte hvor de skulle komme med opp-helt forbudt. Mandag blev Gdynia angrepet av amerikanske fly som landet i Russland. Fem av stedets rikeste menn, som hadde Goebbels. 3. aug. 1944: Aldri har vi nokket å innfinne seg, blev ilagt bøter fra 50 000 til 10 000 kroner, tilsammen den netto sum av kr. 105 000.

Hendelsene begynner å følge slag i slag akkurat som vårene 39 - 41, men i motsatt retning. England, Amerika og Russland har overflod på krigsmateriell og folk, mens Tyskland bunn-skrapes. Tysklands vasallstater vakler. I øst drives tyskernes armeer hurtig tilbake, i syd går de alliertes fremrykning ubøn-hørlig vidre, og i vest ser det ut som om alle forsvarslinjer bryter sammen. Luftwaffe er svakere nu enn R.A.F. var dengang tyskerne forsøkte å khuse England med "blitz-bombingen". Tyrkias beslutning om å avbryte forbindelsen med Tyskland måtte komme før eller siden, og von Papens forsøk på å skremme tyskerne lyktes ikke, - et tydelig tegn på tysk prestige-tap. Tyrkias skritt har også virket på vasallstatene: Rumenia, Bulgaria, Ungarn. Bulgaria har meddelt at de ikke vil tillate tysk gjennemmarsj i tilfelle Tyskland erklærer Tyrkia krig. Sammen med Rumenia har det også gjorde tilnærmlsér overfor Russland. Ungarn har stoppet jødeforfølgelsene. Tyskerne begynner også øyen-synlig å betrakte Finland som et mindre tikkert oppholdssted. Det meldes at tropper i Syd-Finnland holder på å innskibes. Ryts personlige avtale med Hitler gjelder ikke lenger. Polakkene kamp mot tyskerne er sikkert til stor hjelp for russerne, og noen barmhjertighet kan tyskerne ikke vente fra den kanten. På samme måten kommer det til å gå i de andre okkuperte land, når de allierte nermer seg. I Frankrike er patriotene for lenge siden i full gang, det samme ser vi i Italia. Det kommer til å påskynde hendelsene, og Churdhills håb om at seieren kommer snart går kanskje i oppfyllelse.

Stillingen er:

I Øst: Den russiske offensivens kraft er nå flyttet fra Litauen. Riktig nok fortsetter de heftige angrep foran Karpatene, omkring Weichsel og ved Warschawa, men det virker som om russerne for øyeblikket beskjæftiger sig med å omgruppere og samle sine styrker. Dette skuldes kansje for en stor del at forbindelselinjene bakover er blitt betydelig forlenget. En ny stor russisk opmarsj er også under forberedelse fra Weichsel mot Vest-Polen. Ved grensen til Øst-Prusen har russerne vunnet ytterligere terreng, og russiske granater slår allerede ned på tysk jord. Tyskerne har dannet en midlertidig forsvarslinje, et stykke fra grensen, som vesentlig består av tropper som er rasket sammen her og der bl. a. deltatt 16-åringen. Lindemann, sjefen for den ulykkelige Armegruppe Nord, er erstattet med general Schørner fra sydarmeen. Syd for Warsjava gikk russerne tirsdag over Weichsel på en bred front 185 km. syd for byen, og står flere mil vestenfor elven. Brohodet blir stadig forsterket og det strømmer uavlatlig tropper over. De kan nu true Danzig ved å rykke oppover Weichsel på begge sider, eller de kan gå direkte inn i Schlesien over Krakau. Fra denne siste

byen stod de lørdag 50 km. Russernes angrep mot Warsjava fortsetter, og et heftig slag raser i forstedene. På grunn av den sterke tyske motstand har de dog ikke kunnet trenge inn i byen. Polske patrioter har imidlertid her gjort et fromdragende arbeid. De befinner seg i åpen kamp med tyskerne, og har erobret flere rejeringskontorer, og den største parken. Lørdag var de i besiddelse av hele den vestlige delen av byen. På Karpatfronten har den ukrainske arméens trykk øket. De går frem på en 250 km. bred front og jager tyske og ungarske tropper på flukt. Søndag ble det viktige knutepunktet med Tyskland måtte komme før eller siden, og von Papens forsøk på å skremme tyskerne lyktes ikke, - et tydelig tegn på tysk prestige-tap. Tyrkias skritt har også virket på vasallstatene: Rumenia, Bulgaria, Ungarn. Bulgaria har meddelt at de ikke vil tillate tysk gjennemmarsj i tilfelle Tyskland erklærer Tyrkia krig. Sammen med Rumenia har det også gjorde tilnærmlsér overfor Russland. Ungarn har stoppet jødeforfølgelsene. Tyskerne begynner også øyen-synlig å betrakte Finland som et mindre tikkert oppholdssted. Det meldes at tropper i Syd-Finnland holder på å innskibes. Ryts personlige avtale med Hitler gjelder ikke lenger. Polakkene kamp mot tyskerne er sikkert til stor hjelp for russerne, og noen barmhjertighet kan tyskerne ikke vente fra den kanten. På samme måten kommer det til å gå i de andre okkuperte land, når de allierte nermer seg. I Frankrike er patriotene for lenge siden i full gang, det samme ser vi i Italia. Det kommer til å påskynde hendelsene, og Churdhills håb om at seieren kommer snart går kanskje i oppfyllelse.

I vest: I Bretagne rykker general Bradleys tropper frem med veldig fart. Operasjonene de siste dagene er de hurtigste som er foretatt i denne krigen. Bare på de siste 7 dagene har de rykket frem 340 km. Bretagnehalvøya er nu fulstendig avskåret idet Loire 1. nådd søndag. Bretagnes betydning kan ikke verdsettes nok. De allierte får mange udmerkete havner, og tyskerne mister tre av sine største ubåtbaser langs Atlanterhavet: nemlig St.Nazaire, Lorient og Brest. Brest på vestspissen ble intatt søndag, etter at allierte fly hadde angrepet den med 6 tonns bomber. Og nå går veien mot Paris. Lørdag rykket amerikanske tankstyrker østover i ilmarsj på veien som går direkte til Paris. Søndag ble Laval og Noyon, begge nogen viktige poi og jernbaneknutepunkter, intatt. Amerikanerne rykker frem etter følgende parole: Overlat eventuelle motstandsgrupper til det etterfølgende infanteri. Omgå all motstand og rykk så hurtig som mulig videre fremover. Og fangetallet stiger stadig. Amerikanerne etterlaster seg tusenvis av fanger, bare fredag ble det tatt 8000 tyskere og man antar at ca. 200 000 menn er satt ut av spillet på vestfronten. Den vesentligste grunn til tyskernes katastrofale-sammenbrudd er vel deres ødelagte transportsystem og mangel på biler. Lenger nord, i Normandie, driver britene tyskerne tilbake på den 13 km. lange fronten Odon - Orne. Rommels tankstyrker syd for Caen trues også nå med å bli avskåret og bli presset opp mot Kanalen og Seine. Den eneste rettrettmulighet de har er mot åpningen Paris - Orleans og det betyr halve Frankriks frigjørelse. Innlandsstyrker vil også spille en stor rolle når tyskerne skal føre forstarkninger fra Syd-Fr. til Midt-Fr.

I syd: 5. armé står nå i Firenzes sydlige del. Sydfr. tropper var de første som rykket inn i byen. Tyskerne har ødelagt 5 av de 6 bruene og mange hist. bygninger for å singe de allierte. De trekker seg nå langsomt ut av byen og samler seg til en forsvarslinje nordenfor byen. I nord og øst raser et heftig slag mellom patrioter og fasister og rettrettmuligheten blir etterhvert avskåret.

HJELP TIL MED A SPRE NYHETENE!

6.eks.

N O R E .
Nr. 26, 11. aug. 1944.

Mappe 76

Eksp. 26 S

Dato 11/8-44

HELE FOLKET I ALARMBEREDSKAP.

I strålende, deilige ettersommerdager kommer en ny parole fra hjemmekontrens ledelse som viser at krigen ennå ikke er helt slutt. Det gjelder den nye fasen i arbeidsmobiliseringen som vi nå står overfor - med gisler for dem som ikke møter. Etter det totale nederlag som quislingene led med mobiliseringen i vår, har det hatt lang tid før dem å samle seg til motangrep. Men nå kommer det altså, etter de værste tyske rettsløshetsmetoder: gisler.

La oss vise dem at det er forgjeves! La oss vise at den første seir i kampanen om norske arbeidskraft i fiendens tjeneste ikke var av tilfeldighet, men et ledd i en bevisst nasjonsveloverveide motstand.

La oss vise at vi forstår at hvert eneste dagsverk for tyskerne betyr en forlengelse av krigen.

La oss vise dem at vi forstår at veien fra tvangsarbeidsleire til fronten i øst ikke er lenger enn Goebbels og Himmler vil. Den nye aksjon kan komme til å skape vanskeligheter i mange hjem. Men ingen av disse vanskeligheter er så store at de ikke kan overvinnes med samhold og god vilje.

Vi har vist at vi kan når vil. Og nå vil vi gjøre vårt til at krigen ikke skal være et minutt lenger enn høyst nødvendig.

Derfor følger alle parolen:
HELE FOLKET I ALARMBEREDSKAP

FORHANDLINGENE I MOSKVA.

Den polske statsminister i London reiste tilbake fra Moskva i går. Han hadde nok et møte med Stalin før han reiste, og forhandlingene skal fortsette. I en presseuttalelse var han meget optimistisk. Stalin hadde hevdet at han ønsket et sert og demokratisk Polen. Riktig nok var det et ømtaelig problem, men intet problem var uløselig.

Forhandlinger ventes opptatt med den polske nasjonalkomite når Warsjava er befridd.

ROOSEVELT har vært på en tre dagers tur på Honolulu og drøftet Stillehavskrigen med de militære autoriteter.

CHURCHILL har igjon vært i Frankrik og sett krigen på nært hold.

500 ubåter er senket hittil i løpet av krigen. Til sammenligning var talet 1914 - 1918 198. Siden 6. juni, invasionsdagen er 17 ubåter senket under forsøk på å hindre de alliertes transporter over Kanalen. Fiendens tall på senket alliert tonnasje i juni måned er overdrovet med 1000 %.

FØLG DE PAROLER SOM BLIR GITT!

NYHETENE FREDAG MORGEN.
Ved 3A
Ubekreftede meldinger gar ut på at det viktige sentrum Chartres 15 km fra Paris er falt. Det vil i tilfelle si at amerikanerne har rykket frem fra Lo Mans 110 km. på et døgn. I vest forsøker von Kluge å avverge den katastrofe som truer 7. tyske arme. Britene har fremgang på begge sider av Orne og har intatt Villon i nord. Broene over Loire og Seine og kommunikasjoner nord og øst for Paris kraftig bombet. Mosquitofly har minelagt Dortmund - Ems kanalen fra 6 meters høyde.

Fra 1. juli til 4. aug. har allierte fly vært over Tyskland og okkupert område hver dag på 5 næt. Alle luftgående tropper er samlet under en kommando. Russene møter stadig mor desperat motstand. Nordvest for Mariampol er tyskerne kastet tilbake. 24 fly ble ødelagt. Sydvest for Bialystok har de rykket frem 15 km. I syd ør Sandomir befriet. De polske patrioter kjemper tappert i Warsjava. 8 professorer er skutt av tyskerne som gisler.

Oljeraffinerier i Lille og Tours er bombet av britiske fly. Den svenske konge har protestert mot behandlingen av de ungarske jøder. I Italia opererer sabotasje-troppene i Nord-Italia med god virkning. Havnene i Livorno er allerede godt i bruk igjen. Amerikanske flyverdejmfestninger har angrepet Japan, Sumatra og Filippinen.

FINNLAND.

Fra Stockholm meldes at den nye finske utenriksminister befinner seg i Stockholm for å reise videre til Moskva. Passikivi er visstnok også med.

DET ØVERSTE RÅD I MOSKVA har innført ammotil for polske forbrytere for forbrytelser som er begått på russisk jord.

DE ALLIERTE sendte i går ut en melding til fiskerne som fisket mollem de vestfriske øer og Bayonne. Utenfor de befridde strekninger kan fisket begynne igjen etter innhøitet tillateelse fra de militære myndigheter. De øvrige kyststrekninger var fremdeles i faresonen og fiskerne fisket på egen risiko. Det bev også rettet en takk til fiskerne for deres lojalitet.

Det hendte nylig en tragedie i Kongsvinger-traktene. En del ungdom hadde vært med lastebil ovenfor Vinger og sluppet noen gjørter. På hjemveien møtte de to sivilkledde, som vinket til dem. De vinket igjen og kjørte videre. Plutselig ble det avfyrt 2 skudd etter dem og en ung pike ble dropt. 2 ligger hardt såret på Skarnes sykehus.

Den viktigste begivenhet de siste dagene er vel flytningen av den allierte overkommando over til fastlandet. Eisenhower har flyttet kvarteret sitt fra London til Frankrike, og Wilson fra Algire til Italia. Slaget om Europa kan sies å ha begynt. Den rivende utvikling som krigen har hatt de siste månedene gjorde denne flytningen nødvendig, og nu slutter ringen sig tettere og tettere om Berlin, Tysklands hjerte. Slaget om Paris er allerede i full gang, og den tyske har i vest går total ødeleggelse i møte. I Italia rykker de allierte ned på slettene i nord, klemmer tyskerne opp mot Alpene og prøver å komme i forbindelse med jugoslavene. I øst samler russerne sig til et avgjørende støt inn i Øst-Preussen. Det spørst nå hvor mange mann Hitler og Hitler vil ofre for å prøve å redde sig selv. I Polen er det innført en drastisk totalinsats av befolkningen. Alle mellom 16 og 60 år er utkommandert til å bygge forsvarsverker, og det er satt igang gravning av skyttergraver 160 km. fra Berlin. Hitlers nye fornærrelse mot hæren ved å dømme attentatmennene til hengning, vil vel heller ikke styrke hans stilling blandt soldatene.

Flere meldinger fra Norge tyder også på at det gjører kraftig. I nord flykter tyske soldater og deres norske tøser stadig vekk over grensen, og på Sørlandet finner en stadig nyopkastete graver. Det har sivet ut at det ofte er tilløp til myteri blandt soldatene, men disse blir plaffet ned straks. En rekke offiserer har begått selvmord.

De enkelte fronter:

Vestfronten: Tempot på denne fronten blir mer og mer fantastisk når en betrakter den stillstanden som herskte de første invasionsukene. Det er først og fremst den store mobilitet som de allierte hersker over som er årsaken til dette. Efter at Cherbourg var falt blev tyske tropper trukket fra vest til øst, slik at de svekket sin flanke. Amerikanerne utnyttet straks situasjonen og satte inn kraftige panserkolonener. Efter at Avranches og Rennes var tatt delte de sig til tre kanter. En rykket vest mot Bretagne-halvøya, en mot Lorno og en mot øst, mot Paris. De har alle tre hatt seierrik fremgang. I Bretagne er St. Malo og Dinan erobret. Opprydning av minefeltene pågår. I Nantes og Angers pågår oppryskning. I øst ruller de amerikanske tankstyrker vidre.

Le Mans er intatt 160 km. fra Paris, men de står sikkert meget nærmere, da kommandoens først blir sendt ut etter at stedene er passert. På det kanadiske avsnitt i nord befinner kanadiske tropper seg i de hittil voldsomste kamper i Normandie. De har trøgt dypt inn i de tyske stillinger syd for Caen og rykket frem 7 km. første dagen. Det var franske styrker som banet veien, og infanteriet bryter sig nu igjenem, de står nu foran Falaise. De har tatt 2000 fanger og revet op 89. panserdivisjon, som hylig ble sendt fra Norge. Allierte fly har ved disse operasjonene spilt en stor rolle ved foregående bombing av tyske stillinger. På Virefronten gjør britene god fremgang. Det kraftige tyske motangrepet som ble satt inn i Mortainområdet før å avskjare de allierte styrker er strandet, og tyskerne har lidt store tap. Britene rykker fram fra brohodet øst for Vire, og her hjelper også flyene til. Tyske tap av tanks er kolosal i dette området. De siste fem dagene har de mistet 500 tanks. Efter at det allierte flyvåpen har ødelagt alle broer over Seine og Loire blir bombingen nu rettet mot kommunikasjonene til og fra Paris. Alt ligger tilrette for at de 35 tyske divisjoner mellom Loire og Seine blir knust. Flyene også legger enhver rettmulighet og de alliertes bevegelighet er tyskernes totalt overlegen.

Østfronten: Her er det fremdeles god fremgang, på hele den 1200 km. lange fronten, om enn i langsommere tempo. Fra Siedice på midtfronten retter de en kileformet bevegelse mot Varsjava og gjør god fremgang her. I nord pågår det heftige kamper i Litauen og på grensen til Øst-Preussen. I Rigaområdet er 800 steder befridd de siste dagene. 6000 tyskere er falt og mange flere har overgitt sig. I Moskva hevder man at de 100 000 menn i Nordbaltikum er fulstendig avskåret. For øvrig gjør tyskerne her på grønse fanatisk motstand, og det er forståelig. Etter denne linjen sammen ligger det flatelandskapet foran russerne helt til Berlin. Fra Sverige meldes at en flåte på 35 skip er observert i Østersjøen, antagelig på vei for å forsøke en delevis evakuering sjøveien. I syd er 80 steder befridd på veien mot Karpatene, deriblant Dobromil. Russene står nu 35 km. fra den tsjekkoslovakiske grense.

Sydfronten: Her er det fremdeles forkoldsvist still. Ved et angrep øst for Arezzo blir nu Firenze omgått. Den tyske hovedstyrke ved Arno har trukket sig lenger tilbake. Polske tropper har nådd Francavilla.

N O R G E
Nr 27. 15.august 1944.

Ispe 46
pl. 225
1578-44
3A-66441

SEIREN KREVER.

Ingen kan lengre være i tvil om at soiren normor sig mod rasko skritt. Men on kan heller ikke lukke øynene for at den Hitler-Gøbbelsko fant totalmobilisering kan komme til å forlänge tyskernes motstand ennu en tid. Men denne forlengelse kan reduseres til et minimum hvis alle okkuperte gjør sin innsats like målbøvist og bronnerende som soldatene ved fronten.

For vårt vedkommende får vi meget snart anledning til påny å vise vår vilje til fred. Efter de meldinger som foreligger kan vi i løpet av denne uken vente de første innkaldsler til den utvidede arbeidsmobilisering som skal forsøkes gjennomført her i landet. De vil sansynligvis komme som skriftlige individuelle innkaldsler fra arbeidskontorene. Hvis vodkommende ikke er hjemme vil han få en frist på tre dager til å melde sig. Gjør han ikke det, vil den i familien som passer best til vedkommendes arbeid bli tatt istedet.

Hjemmefrontens ledelse har sendt ut en klar parole. Ingen innkaldte må møte, og ikke oppgi sin adresse når de reiser hjemmofra. De som kan tenkes å bli tatt som gisler må også forsvinne. Allé som på noen måte kan, må hjelpe dem som på denne måten kommer på flyttefot. Det tjener ikke til noe å nekte et den situasjon som er invento kan komme til å by på ubehageligheter for mange. Men vil vinha fred må vi også være villige til å ta vår del av kampen. Og ingen vanskeligheter vil bli så store at de ikke vil kunne overvinnes ved fastsumhold, seirsvilje og godt humør.

VÅR PÅ VA KT!

I de siste 14 dagene har det hønt et par begravheter som viser hvilke fine metoder våre nuværende myndigheter benytter sig av, og som samtidig må være en ny appell til alle om å vise den største forsiktighet. Men uten at det går ut over viljen til handling!

I en bygd ca. 10 mil fra Oslo kom to unga menn inn på en gård og fortalte at de var dratt ut på grunn av arbeidsmobiliseringen. Nu var de lei av å dra rundt alone og spurte om det ikke var noen likesinnnet i nerheten som de kunne slå sig sammen med. Jo, folkene på gården kunde da fortelle at det lå noen karer i en stue inne på skauen og visto de to nykomrene voien. Disso forsvarer da også, men bare for dagen etter å komme igjen med politi som de dro innover sammen med. Heldigvis var guttene i stua da flyttet så denne gangen gikk det bra.

Det er ikke lett å gardere sig mot slike angivere når en samtidig vil hjelpe til, men det gjelder altså å vise den største grad av forsiktighet, og opfinnsomhet for å finne ut hva slags folk en har for sig. Det andre tilfellet inntraff her i byen i forrige uke. Et mollager på et par tusen kil,

SISTE.

Nyhetsene fra London tirsdag morgen.

Kampene mot 7. tyske armé i Frankrik fortsetter med de voldsomste koordinerte angrep siden selve invasionsdagene. Sydfra er amerikanerne rykket forbi Argentan tross økende tysk motstand. Kanadierne fra mest mot Falaise går ennu bedre enn ventet og bragte dem 5 km. frem igår. Åpningen i knipetangen er nu under 20 km. Ved Orne angriper 2. britiske arme mod gode resultator. Det er onn om ingen tegn til alminnelig tysk tilbaketog. Franske styrker er med i amerikanernes panserangrep sydfra, og det var disse tropper som befridde A london hvor de ble mottatt med voldsom begeistring.

Flyoffensiven fortsetter med uforminskraft. Dette gjelder også angrepene på Syd-Frankrik. Tyskerne har gitt ordre til at Marsailles skal evakueres for alle sivile som ikke arbeider for tyskerne.

Mosquitofly bombet Berlin inatt. På østfronten har russerne erobret et viktig knutepunkt ved den sørde inngang til Øst-Preussen.

FELDMARSCHALL PAULUS

som ble tatt tilfange med hele sin arme ved Stalingrad har gjennom Moskva radio rettet en appell til det tyske folk om å kvitte seg med Hitler og søke å få en fred som kan redde det tyske folk. Krigen er allerede tapt og det er bare meningsløst blodbad å fortsette.

som var beregnet på brødbaking til gutter i dækning var av forsiktighetshensyn flyttet til en ny adresse. En formiddag kom fem unge menn og en baker kjørende på en lastebil til mannen som hadde tatt være på melet og sa at nu skulle brødene bakes så de måtte nok få melet. Mannen kjente ikke noen av karene, men det hele virket så tillitvekkende at han uten å betenk sig utleverte melet, og hjalp ivrig til med å lessa det på bilen. Da det var gjort spurte en av karene om han ikke ville bli med å se på barkingen og det ville han gjerne. Plutselig viste en av dem sitt politiskilt, arresterte mannen, og de edle rettens håndhevere dro stolt avsted med sitt bytte.

HJELP TIL HØSTARBEID.

Hjemmefrontens ledelse har sendt ut en appell til ungdommen om å hjelpe til med høstarbeidet på de gårdene hvor tyskerne og quislingene har arrestert den manlige arbeidskraften. Ta sondagenen til hjelp!

Appellon rettes også til byungdommen, men den må henvende sig direkte, ikke gjennem arbeidskontorene.

SEND VIDERE! MEN FORSIKTIG!

LITET KOMMUNIK 11. - 14. AUGUST 1944.

De siste dagene altoverskyggende militære begivenhet er de alliertes forsok p. å øste 7. tyske armé i Normandie. Etter de amerikanske pansertroppenes lynsnære marsj tvers over Bretagne til Loire svingte de østover "med kurs for Paris", het det.

Ettervidt endel av troppene virkelig også er på vei til Paris foreligger det ingen ting om, for siden en melding fredag om at de var kommet til områdene omkring Chartres og Chateaudun, foreligger det ikke et ord fra den allierte overkommando hvor de befinner sig. Tyskerne har så vanskelig for å holde røde på den, at de allierte ikke vil gi dem noen opplysninger.

Hovedstyrken av amerikanerne er utvilsomt fra Le Mans ha rykket rett nordover over Alencon til Argentan, hvor de er gått til angrep på tyskerne sydfra, mens britiske og kanadiske styrker presser sig fram mot Falaise, og avstanden mellom tangens to kjever var under 30 km. Også fra vest rykker de allierte frem og tok mandag knutepunktet Gero 11. km. vest for Mortain. Tyskerne blev øiensynlig lørdag oppeksjon på at amerikanernes første hovedmål ikke var Paris, men tværtintet til område tyskerne, for de begynte da å trekke sine forsyninger bokover. Senere er talet i tilbaketog økt, og de er også gått over til å ta dagen til hjelp for sine transportet. Et forhold som de allierte flyvere ikke har hatt gå upåkret hen, for siden lørdag har de brevet den voldsomme luftoffensiv som er sett under krigen til. Lørdag før tok bare jagere over 1000 opstigninger og døde 300 kjører og 50 jernbanevogner. Mandag angrep 1200 amerikanske bomber til langs Seipon. Ialt har amerikanske fly på to dager ødelagt omkring 5 000 jernbanevogner.

Sørfronten: I Italia er det etter tyskernes evakuering av Firenze fortsatt forholdsvis stille - før neste storm. De allierte rykket ned fra ved Adriaterhavskysten og har også fått gjennomført den påbøygte aksjonen. Eisenhower sendte mandag ut en dagsordre hvor han rettet en introrgende appell til de allierte tropper om å omgjøre den 7. tyske armés tilbaketog til en alliert seir. Eisenhower begynte med å minne om at han tidligere foretak store begivelsjer hadde rettet lignende appell til troppene, og at de altid hadde svart med resultater som hadde oversteget hans forventninger. Han aldri før hadde da hatt slike muligheter. De allierte har nu en flyktig, men avgjort sjangse til å beseire Finland et viktig nødlag. Kan det lykkes kan denne uke få avgjørende betydning for krigenes virighet. Eisenhower rettet tilslutt en instendig appell til hver man i flyvben, marine og luft om å sette al sin tilbevisthet og al sin kraft inn på målet: Hvis fienden vil komme fra det ved livet har han bare en utvoi: kapitulasjon.

Det fransk-russiske fronten vises at sjøen for de franske innlandsstyrker har oppført til full terrijakrig på streningen fra Ronch til Bordeaux. Angrepene skal konsekvens om tyske tropper på vei til fronten.

I Bretagne kjemper franskmennene om de store flåtehavnene, mens all motstand inntil på selve halvøya må betraktes som ophørt.

Fly fra Italia har i hele uka rettet voldsomme angrep mot Syd-Frankrike og hele den italienske Rivierakyst. Mandag angrep 750 bomber og jagerekorte fortinnsvis mal ved Rohr.

Ostfronten: Russene presser sig framover på den nordlige del av fronten, mens det er forholdsvis roligere sydover. Det er tydeligvis i forbindelse med konsolideringen etter den voldsomme fremgangen i offensivens første 6 uker, som har ført dem opp til 560 km. framover. En av de ting som kanje må ta en viss tid er slødes tilpassingen av jernbaneunderstøtten til den smale vest-europeiske storvidde. I nord fortsetter bostribelen på å splitte derimotslitte baltiske styrker ned held. Kilen mellem Estland og Latvia fra Pskow utvides jevnlig og sikert. Ved Riga har russene erobret knutepunktet Autz vest for byen. Angrepet mot Øst-Prusseen føres fram i en stor halvsirkel som på det nærmeste bare er 15 km. fra den tyske grensen. I syd-øst er russene 25 km. fra grensen. Det Varsjava fortsetter presset vest for Bialystok og nordvest for Siedlce. De russiske tropper som er nærmest den polske hovedstad står 17 km. fra byen i nordvest. Inn i selve byen har tyskerne rettet voldsomme angrep mot de polske fyriskarer som er koncentrisk i den gamle bydelen. Tyskerne bruker både bombefly og artilleri under disse angrepene.

Sørfronten: I Italia er det etter tyskernes evakuering av Firenze fortsatt forholdsvis stille - før neste storm. De allierte rykket ned fra ved Adriaterhavskysten og har også fått gjennomført den påbøygte aksjonen. Eisenhower sendte mandag ut en dagsordre hvor han rettet en introrgende appell til de allierte tropper om å omgjøre den 7. tyske armés tilbaketog til en alliert seir.

Eisenhower begynte med å minne om at han tidligere foretak store begivelsjer hadde rettet lignende appell til troppene, og at de altid hadde svart med resultater som hadde oversteget hans forventninger. Han aldri før hadde da hatt slike muligheter. De allierte har nu en flyktig, men avgjort sjangse til å beseire Finland et viktig nødlag. Kan det lykkes kan denne uke få avgjørende betydning for krigenes virighet. Eisenhower rettet tilslutt en instendig appell til hver man i flyvben, marine og luft om å sette al sin tilbevisthet og al sin kraft inn på målet: Hvis fienden vil komme fra det ved livet har han bare en utvoi: kapitulasjon.

UKUELIGE DRØMMERE.

Fire og et halvt års brutal undertrykkelse har ikke greid å utrydde det norske folks evne til å drømme. Ikke før er en ny invasjon igang før selv tilsynsløpende nøkterne og utpreget fornuftige mennesker gir seg inn i de villeste ønskedrømmene: fallskjermtrupper har tatt Lyon, maquisen har stormet Marneilles, krigen er slutt imorgen!

Det er utvilsomt kompletthåpløst, ja det er til og med kanskje synd, å forsøke å rokke på en egenskap som har gitt oss så megen glede i disse årene, men allikevel---

Husker du at det før vel to måneder siden blev forstått en annen invasjon i Frankrike, og at det først for ganske kort tid siden blev ordentlig fart på sakene. Ja, men da gikk det også fint, det har De ganske rett i. Tenk på alt det som skal bringes i orden innen en kommer så langt. F.eks. en bagatell som bensin. Da tyskerne rykket inn i Frankrike i 40 var alle depoter fulle, i hver landsby hadde de tyske tanks to-tre bensinstasjoner å velge mellom. Nu finnes det ikke en dråpe. Krigen kan utvilsomt slutte imorgen, men da må Hitler kapitulere. Diskusjonen om krigenes varighet er derfor en diskusjon om hvor lenge Hitler kan få tyskerne til å slåss for sig. I verste - og sansynligste - fall kan han klare det helt til den tyske her er slått sammen. Det tar sin tid. Men farten øker jo jevnlig og sikkert, og det er vel fire måneder til jul.

BEFOLKNINGENS ROLLE I KAMPEN.

I en artikkel om midtsommerstroikken i København skriver Håndslag bl.a.

"Danske motstandsbevegelsen har fått et eget særprøg, skapt av den spesielle danske situasjonen, med spontanitet og forhandlinger, massebevegelsor og privatpolitikk, individuelle og organiserte aksjoner, som ikke kan være mønster for folk som lever under andre forhold, men som de illegale bevegelsene likevel kan lære meget av....."

Det er ikke den danske motstandspolitikken, de illegale organisasjonene eller kampens teknikk man i første rekke kan lære av. Det er de muligheter som foreligger for å gi en kampaksjon et mangesidig, variert og rummende preg slik at hvor enkelt naturlig finner en plass uten å tilhøre noen organisasjon eller ha noen spesielle forutsetninger. Det som fengsler ved danskernes kamp er dens

gruppe og overskudd av kamphumør, den hurtighet, bevegelighet og opfinnsomhet med hvilken en hel befolkning reagerer og finner fram til effektive former for samarbeid og solidaritet.

Man kan godt si at det delvis skyldes at danskene har vært utsatt for et lettere fysisk og psykisk press under okkupasjonen - i alle fall lønner det seg å legge merke til hvor viktig det er at man ikke lar sin oppfatning om hele befolkningens rolle i en akutt situasjon avstumpes og innsnevres.

SISTE.

Nyhetsrapport fra London fredag morgen.

Den slagte 7. tyske armé presses østover mot Seinen. De rester som ennå befinner seg i Normandie søker for Falaise angripes ustanselig fra bakken og fra luften. Nord for Falaise er allierte tropper gått til offensiv østover, er gått over elven Dives og presser tyskerne tilbake mot Seinen hvor de gjør prammer og andre båter klar til å erstatte de manglende broer. Amerikanerne nærmer seg Paris og kjemper i en landsby 37 km. fra hovedstaden. Pariserne kunne igår ettermiddag høre kanonene tordne. Politiet har ikke gjennomtatt sitt arbeid, og er gjennem radio oppfordret til å holde sig skjult til signalet til opstand kommer. Paris får etter tyske meldinger mer og mer karakteren av en by i frontlinjen. Kringkasteren var lange stunder ute av funksjon igår.

I syd utvider de allierte sitt bruhode både mot Toulon og Cannes og står bare 6-7 km. fra den siste byen. Nye mengder av tropper og materiell strømmer inn. Innlandsstyrkene øker sin virksomhet, og flere steder har lokale tyske garnisoner overgitt sig til le Maquis, et sted således en styrke på 350 mann under en oberst. Det meldes om jernbanestreiker i nordre og østre Frankrike.

Russerne har erobret 30 steder vest for Marjampol og har nådd den øst-prøisiske grense. Kilen i Estland er utvidet. Det meldes at polakkene vebnede motstand sprer seg fra Varsjava og utover i landdistrikten.

På et møte med endel parlamentsmedlemmer igår holdt den bulgarske statsminister en tale hvor han sterkt fromhevet Bulgarias ønske om å komme ut av krigen. Flertallet av befolkningen har aldri villet ha krigen, sa han, og regjeringen vil gjøre hvad den kan for å komme ut av den på en tilfredsstillende måte. Han malte til slutt et mørkt billede av Bulgarias økonomiske stilling som han sa var kaotisk. Det er truffet en avtale mellom England, Amerika og Ungarn om de jøder som blir utvist fra Ungarn.

DU SOM ARBEIDER FOR TYSKERNE

Vet du at du for hvert arbeidstak du tar, BIDRAR TIL Å FORLENGE KRIGEN.

A N G I V E R E N

Rødvik Nilson fra Majavatn blev 3. august likvidert av en postpakke som eksploderte da han åpnet den.

Tyske tropper som skal sendes fra Randers i Danmark til Østfronten, gjorde mulder da de skulle reise. Det blev åpnet ild mot dem med maskingeværer og flere ble drept og såret. To tyske generaler til har talt fra Moskva radio og oppfordret tyskerne til å kvitte seg med Hitler da krigen er håpløst tapt.

NY DANSK STREIK. Københavnerne streiket i 24 timer

I ennu høyere grad enn ved forrige oversikt er det kampen om Frankrike som preger begivenhetene. Mens anstrengelsene for å tilintetgjøre 7. tyske armé i Normandie raste på sitt høieste, gjorde kombinerte franske, engelske og amerikanske styrker landgang på den franske Middelhavskysten. Mandag kveld snek de første britiske commandostyrker sig island og usædlig gjorde kanonmanskaper. Seks timer etter kom fire store konvoier glidende inn beskyttet av en uendelighet av allierte krigsskip. De batterier som ikke var tatt av commandotroppene ble brukt til taushot av skipstilleri og bombefly, og med forbundene små tap gikk veteraner fra Afrika og Italia land. Imens skulle bølge etter bølge av luftbare tropper over hodene på dem og gikk ned bak de tyske linjene. Luftwaffe gjorde ingen motstand. Ubåter ble ikke observert.

Dem allierte overkommando har vært meget kortfattet i sine kommunikasjoner, og har bare fortalt at landstigningen gikk tilfredsstillende, og at tropper og forsyninger strømmet inn uten nærværdige hindringer. Først i gårftes ble det litt mere meddelsomme og fortalte at brohodet strekker seg som et sammenhengende belte fra et sted 16. km. øst for Toulon til 16 km. vest for Cannes. I luftlinje har det en bredd på omlag 80 km. og brohodet når på det dypeste 30 km. fra kysten. Ialt dekket det et område på omkring 1250 km². Samtidig meldtes igår at de franske innlandsstyrker som er særlig sterke i det syd-østre fjellene har begynt en offensiv i øvre Savoyen, både østover mot den sveitsiske grense, og mot vest. Det sies at maquisen skal beherske store områder av Rhônes østbredd.

Også i nord utvikler situasjonene sig meget tilfredsstillende. Overkommandolettet i Nord også litt på det sløret som har hvilt over de amerikanske styrker som er dratt østover fra Le Mans, og kunde fortelle at byene Orleans, Chartres og Dreux var befridd og at fortropper nermer sig Paris. Det er der oppstått en krisje ved at politiet ifølge tyske meldinger er gått til streik som protest mot ansettelsen av en høyere politiembedsmann. Undergrunnsbanen går ikke, gassen er avstengt og det samme gjelder elektrisiteten, bortsett fra et par timer hver kveld.

Kampen mot 7. tyske armé i lommen ved Falaise-Argentan raser ennu på det voldsomste. Kanadierne har erobret Falaise og rykket videre østover, og har sammen med amerikanerne som er rykket nordover forbi Argentan, redusert lommens åpning til omkring 1.5 km. Det vil si: praktisk talt stengt den. Endel av de tyske tropper er kommet sig unna østover, og tilintetgjørelsen av dem som er igjen pågår. Mandag meldtes at de allierte siste tre døgn hadde tatt 8 000 fanger. Ialt har de i Nordvest-Frankrike siden invasjonen tatt over 130 000 fanger, derav 50 000 etter 1. august.

Tiltross for at endel av tyskerne er kommet sig vakk er nederlaget i lommen on katstrofe for Hitler. De S.S. panserstyrker som redder sig ved hønsynsløst å brøte sig vei gjennom flyktene almindelige soldater, vil bare komme fra asken til ildon. De kommer frem til en Seine, uten broer og med en mur av amerikanske panseravdelinger syd for sig, og bare havet i nord, tatt forfulgt av en fiende som er totalt overlegen i materiell såvel på jorden som i luften. Høle den 7. armé med de forsterkninger den har fått fra 16. og 19. armé vil være en saga blott når kampene vest for Seine er avsluttet. Da er det forbi med tyskernes siste mobile arme på vestfronten.

Østfronten: har i de siste dagene vært preget av fortsatt russisk fremgang i nord og syd, og voldsomme tyske angrep i de midtre avsnitt. Disse er overalt vist tilbake med store tap for tyskerne. Bare et sted har de hatt en lokal suksess, idet russerne har trukket sig ut av byen Ossow 10. km. øst for Varsjava. I kilden mellom Estland og Letland fortsetter russernes fremgang og de har erobret 70 steder på veien mot Walka på banen Tallin-Riga. I selve Varsjava er de polske patrioter trykket noe sammen, men kjemper ennu av fulde krofter. På vestsiden av Weichsel, lengre syd er russerne trøngt inn i Sandomierz som de før en tid hadde gikk forbi.

Tyskerne har i det siste stedig meldt om sterke russiske opladninger til nye offensive fremstøt, men om det er for å fabrikere en offensiv som de kan slå tilbake, eller om det er av hærverket for det som måtte komme er ikke godt å si.

Sydfronten: er fortsatt uten begivenheter. Det fremholderes at de styrker som er satt til land i Sud-Frankrike ikke er tatt fra de allierte tropper som kjemper i Italia. Om det kan ventes et angrep mot Italia av invasjonshæren, eventuelt i forbindelse med et angrep på Gothalinjen fra syd, er det ennu for tidlig å uttale seg om.

CHURCHILL SÅ PÅ INVASJONEN.

Den allierte overkommando lyktes bare med nød og neppe å overtale Churchill til ikke å vere med å se på invasjonen i Nord-Frankrike. Men en gang til lot han sig ikke overtale. Ombord på en destroyer fulgte han øverste invasionsdagen operasjonen på nært hold. Han var utvilsomt den ivrigste mann ombord, og skulde se på alt. Om kvelden holdt han en liten tale til mannskapet og virket usedvanlig oplagt og optimistisk.

VOLDOM LUFTOFFENSIV MOT TYSKLAND.

Samtidig med de store operasjoner i Frankrike er de alliertes luftoffensiv mot Tyskland voldsmore enn noensinne. Tirsdag morgen angrep 1900 engelske og amerikanske bomber ledet av like mange jagere 21 flybasar i Tyskland, Holland og Belgia og kastet ned 7000 tonn bomber. Bare 18 bomber og 5 jagere savnes. Onsdag angrep 1000 og natt til torsdag 1200 bomber mål i Tyskland. Mosquitofly er nesten hver natt over Berlin.

N.O.R.G.E.
Nr. 29. 22. august 1944.

Mappe 46
Ekspl. 29 S
Dato 22.8.44
Avd. 3A-649

JAKTEN PÅ UNGDOMMEN.

Et av quislingenes forsøk på å få ungdommen til å arbeide for fienden, er bestemningen om at ungdom over 17 år ikke har adgang til handelsskoler og en rekke andre ungdomsskoler uten arbeidskontorenes godkjennelse.

Ingen må søke en slik godkjennelse. Har arbeidskontoret først fått kloa i en, kan ingen vite hvor det beører hen. Skolene må også sabotere bestemmelserne. Finn en ordning med private kurser som kan ta eksamen når tiden er inne.

Høiskolen i Trondheim skal begynne som normalt høster det. Men ingen studenter må søke kamper kommer en uttalelse fra en representant til. Samlet på Høiskolen byr dere tyskerne til et spart. Tenk også på alle kamratene fra Universitetet som sitter i fengsel i Tyskland, og som nu etterhvert føres over i krigsindustrien.

PROPAGANDA - ATTENTATET.

Den svenske journalist Eric Lindqvist som i mange år har vært korrespondent i Tyskland har i Veckojournalen skrevet en artikkel om attentatet på Hitler som han karakteriserer som det tredje rikes største propagandabluff. Han skriver bla. "Attentatet" ble en anledning til å slippe løs den terror og den utryddelseskrig mot teknologiske "arvtagere" til regimen, som var nødvendig for at slavepisket over det tyske folk skal bite ordentlig, og ennu en stund drive det fremover.

Videre skriver han: I Berlin visste man således lenge før "attentatet" at Himmler skulle komme til å bokle en stilling som ifølge Hitlers tale nettopp ble utnevnt til som følge av attentatet (som sjef for Hjemmehæren). Man visste dog ikke på hvilken måte Himmler skulle ophøyes, hvordan det teknisk skulde ordnes, for "de tyske generalene" ville naturligvis motsette sig det. Nu vet man hvordan det gikk for sig. De fikk aldri chansen, ihvertfall ikke i noen større utstrekning. De blev ganske enkelt overrumplet og dores egne revoltplaner gikk all kjødets gang. De og deres familier utryddes nu fort vekk.

Om disse "anständige" offiserers utryddelse skriver Lindqvist følgende som det kan være værd å understreke: Det kan høres kynisk ut i denne forbinnelse, men det er kanskje bedre for det fremtidige Tyskland og den fremtidige verden at dette skjer - selvom førerne er uhyggelige og aldri vilde kunne forsvarer i en rettsstat. De generaler som ikke hadde noe imot at Hitler slapp løs denne krigen, som hjalp ham

SISTE.

Muhetene fra London tirsdag morgen. 549

Amerikanerne er fast etablert på østsiden av Seinen på begge sider av Paris. De tyskere som ennu befinner seg på vestsiden av Seine trues av en ny farlig lomme mellom kysten i nord, britiske og kanadiske tropper i vest og amerikanere i syd. Samtidig rykker de amerikanere som er satt over Seinen ved Mantes nordvestover langs Seinen andre bredd for å ta imot de tyskere som mitte kommer over elven. Store mengder amerikanske tropper og forsyninger er alt kommet over, og de møter liten motstand. De foreliggende meldinger fra Paris er uklare. Samtidig som det meldes om gatehuter det. Men ingen studenter må søke kamper kommer en uttalelse fra en representant til. Samlet på Høiskolen byr dere tyskerne til et spart. Tenk også på alle kamratene fra Universitetet som sitter i fengsel i Tyskland, og som nu etterhvert føres over i krigsindustrien.

I syd er franske invasjonstropper rykket inn i Toulon hvor tyskernes motstand er vikende, og mange har overgitt sig. Andre allierte tropper står 60 km. fra Avignon og har tatt Valensole 80 km. fra kysten. Spitfire-jagere opererer nu fra egne baser på land.

Innlandsstyrkene fortsetter sin seirsgang og har omringet Limoges, mens ringen om Lyon trekker seg sammen.

Ny russisk offensiv mot Varsjava. Nordøst for byen går de frem på en 30 km. bred front og har erobret over 50 steder. Samtidig rykker de nordover på vestsiden av Weichsel. Ved Riga har russerne trukket sig noe tilbake. 4 tyske destroyere er senket i Østersjøen.

til makten, som villig utførte hans ordre så lenge alt så ut til å gå bra, som med glede tok imot hans marsjallstaver og andre nådesbevisninger, som har gått over millioner av lik og ruiner av ødelagte byer og land, de kan ikke få oss til å føle noen medlidenhets. Like så sikkert som de aldrig kunne bety noen redning for det tyske folk. De var naturligvis ivrige etter å redde noe av sin stilling, sine gods og formuer og en del av den tyske militarismen som i fremtiden vilde bli en kraftig spire til nye ulykker. De var børere av tradisjonen fra Potsdam i den forstann som hele verden med fuld rett frykter den.

VIL DU FORLENGE KRIGEN?
Gjør du det best
VED Å ARBEIDE FOR TYSKERNE.

I Dumbarton Oaks ved Washington møttes igår russiske, engelske og amerikanske representanter for å planlegge en organisasjon som kan sikre freden når krigen er forbi. Den kommer utvilsomt i høyere grad enn Folkeforbundet til å bygge på makt.

Befrielsen av Frankrike har gått frem med stormskritt de siste dagene. Allierte styrker i nord og syd jager de retirerende tyskere tilbake, og i de midtre deler av landet spiller maquisstyrkene en stadig større rolle, og er nu herre over henimot 1/3 av hele landet.

I en dagsordre mandag ettermiddag sier general Montgomery til sine tropper at de har vunnet en fuldstendig og avgjørende seier i nordvest-Frankrike. Fire armeert 2. britiske, 1. kanadiske, 1. og 3. amerikanske rykker frem mot Seinen og står nu på en linje fra Cébourg ved kysten, over Lisieux til Dreux. Herfra er amerikanerne rykket mot nord-øst og gått over Seinen ved Mantes og Gassicourt hvor de har dannet solide brohoder. I områningen av Paris er amerikanerne kommet frem til Versailles, Fontainebleau og Melun, øst for Seinen. I Paris kjempes gatekamper mellom pariserne og de tyskere som er igjen der. Den tyske kommandant i Paris sendte igår i radio ut en proklamasjon der han erklaerte at uansvarlige kretser var gått til angrep på tyskene. Det strengeste portforbud er stablert og kommandanten truet med å skyte alle som ikke viste øieblikkelig lydighet. Denne proklamasjon som ble gjentatt flere ganger var den første sending på fransk som er sendt ut over Paris radio på 4. dag.

Tilintetgjørelsen av de tyske tropper som ennå står igjen i lommen ved Falaise-Argentan er nu på det nærmeste avsluttet. Tyskene har etter ordre fra Hitler avslått alle forslag om kapitulasjon og er blitt slaktet ned. Søndag forsøkte restene av 5 panserdivisjoner med støtte av alt det artilleri-tiltykerne hadde igjen å slå sig gjennem, men uten held. Bare et fåttal kom sig unna, og tusner ble drept. 7500 mann overgav seg i løpet av et døgn. Lommen er nu så liten at flyene ikke lenger med fordel kan brukes i tilintetgjørelsen som er overlatt til artilleriet. Ialt regner man med at tyskene hittil i Nordvest-Frankrike har tapt henimot en halv million mann og mistet mellom 700 og 1000 tanks. Restene av de tyske tropper som trekker sig tilbake mot Seinen angripes dag og natt av allierte fly.

På invasionsfronten i Sør-Frankrike fortsetter fremgangen. Tyskernes motstand er fremdeles svak. Fronten strekker seg nu fra Grasse til Cannes til Durande, en sideelv til Rhône. Nord for Durande har de allierte innatt Pertuis som alt var omringet av innlandsstyrkene. En tysk general, den tredje siden landgangen overga seg med hele sin styrke. Toulon er på det nærmeste omringen og hovedveien mellom Toulon og Marseilles avskåret. Trupperne rykker nedover Durande-dalen for helt å avskjære Marseilles. De allierte har hittil tatt 14 000 fanger i Sør-Frankrike. Det opplyses offisielt at 1 500 skib deltok i landgangen. De franske innlandsstyrkene spiller en stadig større rolle i befrielsen. De er nu herre over henimot 1/3 av Frankrikes jord, bl. a.

nesten hele Savoien og store deler av Fransk Pyreneerne. Sin hittil største seir har de vunnet søndag ved å innta Toulouse. En av Frankrikes største byer og viktigste transportsentrer som formidler trafikken mellom Middelhavet og den franske atlantehavskysten. De har også inntatt Tarbes hvor hele den tyske garnison overga sig.

Den franske utenrikssminister i Alger er kommet til London for å undertegne en avtale mellom England og frihetskomiteen om Frankrikes administrasjon etter befrielsen. Lignende avtale er alt undertegnet mellom Amerika og frihetskomiteen. General de Gaulle er i Frankrike, og resten av regjeringen er reiseklar i Alger.

Østfronten: Russerne erobret fredag Sandomierz og området ved denne anledning 3. tyske divisjon som nu er tilintetgjordt. Tyskene strever voldsomt for å lukke det hull som herved har åpnet sig. Øst for Varsjava kjemper S.S. tropper fortvilet for å holde russene. Ved små motangrep i disse områder har tyskene mistet fra 200 til 300 tanks om dagen, og dette svarer til et hel panserdivisjons utrustning.

I Baltikum forsøker tyskene å skjære over den russiske kile sør for Riga, men uten avgjørende resultat. Russerne har mistet øpiget på mindre steder. Fremrykkningen gjennem sørøst-Estland fortsetter og russene kjemper i Dorpat. Banen Tallin-Riga beskytes av russisk artilleri.

Ved det siste russiske flyangrep mot Kirkenes ble et tysk transportskip på omlag 3 000 tonn senket og to andre skadet. Ved angrep på en tysk konvoi i Barentshavet er flere skip senket av torpedofly. De tyske meldinger om russisk angrep på den sydlige del av fronten er ikke bekreftet fra Moskva. Bulgaria fortsetter å fø. Parlamentet har holdt viktige møter i de siste tre dagene, og en venter at statsminister Bagrianoff vil forlange ekstraordinære fuldmakter, og avgjøre en erklæring om Bulgarias utenrikspolitikk. Bagrianoff har hatt samtaler med den russiske gesant i Sofia. Den tyske gesant er reist til Berlin for å rapportere.

Italia: Lokal polsk fremgang ved Adriaterhavet. Friskarer ved grensen til Frankrike har slått sig sammen med franske maquis-styrker. De skal være herre over 9/10 del av Piedmonte. Churchill har besøkt 5. armé og holdt en tale til troppene. Han sa bl. a. at tiltross for deres store innsats ligger større oppgaver og større seire foran dem. 5. armé er en av de fineste armeer i verden, og har gitt et stort bidrag til den forestående seir i Frankrike. Bombeby fra Italia bombet søndag bl.a. oljeanlegg i polsk Schlesia, og natt til mandag en tankfabrikk ved Steyr i Østerrike. Send vidre, men mene enn nogensinde gjelder det å være forsiktig.

PARIS BEFRIDD.

Som en jublende fanfare jog onsdag morgen Paris er befridd, over hele verden. Bare Tyskland var taus. Paris befridd. Franskmennenes hovedstad, en av verdenssivilisasjonens pilarer revet løs fra "herrefolkets" barbari. Tyskene tilla i 1940 erobringene av Paris den største betydning på veien mot verdensherredømmet. Vi skjønner det bedre idag enn vi gjorde dengangen. Fire års innesperring har gjort verdier i den franske kultur klarere for oss enn de var umiddelbart etter sammenbruddet. Vi var så opfylt av Frankrikes forfall at vi ikke så mer sig klimaks, tyskene presses sammen mot sammenhengen, vi så ikke den lange linjen elvemunningen. Innlandsstyrker har befridd Lyon, i europeisk kulturs utvikling som igjen og St. Etienne og Chambéry. Allierte krigsskip bomberer de gjenværende motstandsredder på Midtatlantisken.

Fra Moskva er sendt ut en offisiell melding om at romane bare kan få våpenstilstand hvis de selv hjelper til med å jage ut tyskene. Russene er villig til å hjelpe dem med det, og vil også hjelpe til med å befri Transylvania fra Ungarn. Det understrekkes at russene ikke har noen terretoriale krav mot Romania og ikke vil blande seg inn i landets innenrikspolitikk. Russenes fremrykking fortsetter med raske skritt og står under 100 km fra Galatz. De har tatt nesten 50,000 fanger på fem døgn.

URENT TRAV.

Det var med bange anelser mange i sin tid så at totalisatoren ble innført i Norge, først for trav og siden for galopp. En følte sig ikke helt overbevist om at det var de sportslike momenter som var avgjørende. Krigen har tilfulle bevisst at det utelukkende er penger det dreier seg om. Mens alle andre sportsgrener er enige om at tiden ikke er den rette til offentlige konkurranser, driver travere og ryttere som aldri før. Med særlig ubehag husker en fotografiene fra Øvre Voll med alle Jockeyklubbens koryfeer sammen med general Falkenhorst og andre fremtredende fiender.

Traverne er i år gått ennu en runde mot sin dødsdom ved å utlevere seg til det quislingske tipposelskap. Dette har hittil været en storartet fiasko, men nu skal traverne redde det. Om publikum som har vist en like dårlig holdning som arrangørene, også vil la seg by dette, vil tiden vise. Men vi håper også at tiden vil vise at penger ikke er alt i denne verden.

KONG HAAKON har sendt lykønskningstelegram til de Gaulle i anledning Paris's befriselse.

DANMARKS FRIHETSRAAD har sendt ut en proklamasjon om tilbakeholdenhets i forbinnelse med den forestående 29. august.

MANGE BEKKER SMA
Hvert eneste dagsverk som utføres for tyskene
BIDRAR TIL Å FORLENGE KRIGEN.

Mappe 46
Nr. 30 5.
Ekspl. 30
Dato 25.8.44.
Avd. 664/44
Lnr. 5481

N O R G E .
Nr. 30 25. august 1944.

OVERSIKT 22.-24. AUGUST 1944.

23. august 1944 vil innta en central plass i beretningen om de forente nasjoners voi til seirens. Om morgnen meddelte general Kønig, sjefen for de franske innlandsstyrker, at Paris var befridd og om kvelden proklamerte Romaniens konge, Michael, at Romania hadde brukt med Tyskland og akseptert de allierte våbenstilstandsbedingelser. Vidre er det dannet en ny regjering på demokratisk grunnlag som vil fortsette krigen på de alliertes side. Senere talte den nye statsminister i kringkastingen og sa bl.a. at forandringsene var gjennomført "for å forebygge en nasjonal katastrofe". Tyskerne hadde til igårs ikke sagt et ord om den nye tingenes tilstand. Derimot blev det onsdag aften kringkastet en appell på romansk til romanerne om ikke å svikte Hitler. Vidre har de fortalt at det er dannet en romansk "nasjonalregjering" (Antonescu skal etter sveitsiske meldinger være flyktet til Tyskland) så det er tydligvis deres håb å kunne opnå en splittelse ved hjelp av en tysk-romansk skinnregjering. Den nye situasjonen sammenlignes med den som oppsto ved Bulgarias sammenbrudd i 1918, 6 uker før det tyske sammenbrudd i vest. Møralsk vil det kanskje ha mindre virkning på tyskerne enn på de andre vasallstatene på Balkan, men Romanias frafall berører tyskerne krigsviktige råstoffe, først og fremst olje. Det skyter en meget viktig bresje i hele det tyske vasallsystem i Sydøst-Europa og strategisk sett åpner det veien gjennom Donau-dalen til Syd-Tyskland. Ungarn vil neppe danne noen uoverstiglig hindring på veien, selvom de tyskorienterte kretser der utfolder en livlig virksomhet. Det er satt i kraft nye lover som forbryr alle politiske partier, og føreren for de tyskvennlige er gått igang med å sette opp en vobnet organisasjon.

Bulgaria har alt i noen tid prøvet å ro, og Romanias fall har ført til fornyete forhandlinger mellom bulgarske utsendinger og de alliertes representanter i Ankara. Det meldes offisielt fra engelsk side at Bulgaria har rettet en henvendelse til den britiske ambasade i Tyrkiet for å få vite vilkårene hvis de ønsket å gå ut av krigen.

Fra Slovakia meldes også at regjeringen har hatt møte og behandlet meget viktige spørsmål. Er det i samme forbindelse?

Den finske kringkaster gjengen igårmorges kong Michaels proklamasjon i sin helhet. Fra Stockholm meldes at det der er etablert underdette kontakt mellom Finnland og Russland.

Vestfronten. Befrielsen av Paris har ikke bragt noen stop i de alliertes operasjoner som fortsatt utvikler seg med rivende fart. I kampene for å tilintetgjøre resten av 7. armé i den nye Seine-lommen nord for Paris er Evreux erobret. Amerikanske tropper stod hermed både nordover langs Seinen og

væstover for å spalte de tyske styrkene. Ved kanalkysten er Deauville erobret og belgiske tropper som kjemper her står 10 km. fra Seinemunningen. Om de tropper som står på den andre siden av Seinen ved Mantes foreligger inten nytt. Sørøst for Paris er Montargis og Sens erobret og panserstyrker nærmer sig Troyes, 250 km. fra den tyske grense. Nermere Paris er Meaux ved Marne tatt. I syd har de tropper som har tatt Grenoble rykket vidre mot Lyon og står 25 km. fra byen. Omegnen behørskes av innlandsstyrker. Fra Sveits meldes at amerikanske tropper er kommet til den sveitsiske grense. Ved kysten er Marseilles tatt av franske og amerikanske styrker etter liten motstand. Salon 50 km. nordvest for Marseilles er også tatt. I Toulon kjemper nu endel tyskere forbitrer, men mesteparten av byen er på allierte hendor. Innlandsstyrkene fortsetter sin pågående fremgang. De har erobret Perpignan ved Midhavet og holder hele den fransk-spanske grense hvor de har besatt alle tillståsninger. Onsdag aften meldtes fra radio France at des sammen med de allierte styrker hadde tatt Bordeaux og tidligere i uken har de tatt Perigueux og Limoges. Det kan bare være spørsmål om dager før hele Frankrike bortsett fra det nordøstre hjørnet er helt befridd.

Ostfronten: Før meldingen om Romanias kapitulasjon hadde Stalin moldt om nye store fremganger mot Galatz-Åpningen. Vidre har russene satt igang kraftige angrep mot Krakau hvor de har rykket frem og tatt en rekke steder, det viktigste er Dembica øst for Tarnow. Her hadde tyskerne flyfabrikker som de av hensyn til bombefarene hadde flyttet østover. Ved varsjava er nye tyske motangrep slått tilbake og russerne har erobret flere nye steder. Fremgangen i området Dorpat - den lettisk-estiske grense fortsetter. Tilsit blev natt til torsdag bombet av russiske bombefly.

Moskva radio sendte onsdag kveld ut et opropp til det tyske folk og opfordret det til å undgå ytterligere blodsutgydelse ved å kapitulere før krigen kom inn på Tysklands jord. Tyskerne har bare valget mellom øieblikkelig kapitulasjon eller undergang. For å få slutt på krigen nu anbefales det tyskerne å forenlig med de millioner av utenlandske arbeidere å gå til streik, ved et dristig kupp å frigjøre fra S.S.-terroren og gjøre en fast front mot de politirassiaer som for tiden er igang.

Sørfronten. Allierte styrker har etablert faste stillinger på en 20 km. bred front ved Metauro-elven ved Adriaterhavet. På et sted nord for elven er de brutt langt inn i de tyske stillinger. Tyskerne trekker sig tilbake i Firenzeområdet. Fra Nord-Italia melder om forvirrete tyske bevegelsor. Den allierte overkommando i Middelhavet har rettet en ny henvendelse til de italienske partier om ikke å innskrenke sig til kommunasjonene, men å gå løs på fienden overalt.

N O R G E .
Nr. 31 29. august 1944.

VÆR BEREDT!

Freden nermer seg med råske skritt. Men vi må være forberedt på å måtte ta en tørn før den også kommer til oss. Hvert øyeblikk kan vi vente på å bli kastet inn i det vobnede oppgjør mod fienden. Om det skjer i forbinnelse med tysk forsök på evakuering, eller om våre allierte også vil gjøre landgang her, vet vi ikke. Vi vet bare at vi må være forberedt på alle muligheter. Og vi vet også at et godt resultat i høy grad avhenger av vår egen innsats; psykisk, militært og administrativt. Hvad general Ruge sa i sin tale på Settermoen i juni 1940 er like aktuelt idag. Han sa: "Husk at ingen stat kan reise sig igjen bare ved håp om hjelpe utenfra. Den må være klar til å hjelpe sig selv når tiden er inne. Den kan også komme fortore enn noen tror. Derfor ber jeg dere om å hjelpe til hver i sin krets å holde tanken varm til den dagen er der. Vent - tro - og vær beredt!"

"La franskmennene klare det".

Noe av det mest gledelige ved befrielsen av Frankrike er den kløke politikk som de allierte har ført overfor franskmennene i de befriede områder. De har lært av vanskeligheten i Italia, og følger nu en helt ny linje som i korthet kan uttrykkes slik: "La franskmennene klare det".

Ved å la franske tropper som de første rykke inn i Paris og andre byer, og ved å la franske myndigheter overta administrasjonen av de befriede områder, har de allierte tydeligere enn med mange, mange ord fortalt franskmennene at de virkelig er befriere.

Da Eisenhower ble utnevnt til øverste sjef for invasjonen ble det fremhevet at en av hans utmerkede egenskaper var evnen til å skape samarbeid. De Gaulle har utvilsomt ikke altid vært den letteste å ha med å gjøre. På egen hånd reiste han i juni til Nordmandie og etterlot to av sine underordnede, Francois Coulet og Pierre de Chevigne

der med ordro om at de skulle organisere og få til streik, ved et dristig kupp å frigjøre fra S.S.-terroren og gjøre en fast front mot de politirassiaer som for tiden er igang.

Natt til igår var det en kraftig eksplosjon i Arbeidsdirektoratets kontorer i Parkveien. Det gjaldt formodentlig den registreringsmaskinen som er der. En har ennu ingen oversikt over skaden.

Nasisten Vinzenz som foruten å være en ekspert på registreringsmaskiner også er en meget ondartet nasist, ble ryddet avveien for en ukes tid siden.

Aluminiumsfabrikken i Holmestrand sprengt.

Natt til søndag trengte seks bevebnede karer inn i Norsk Aluminiums fabrikk i Holmestrand og sprengte viktige deler av fabrikken. Den har laget flydeler for tyskerne. Skaden er stor.

FARLIGE FYRER.

Se op for:

Mauritz Webø, Toftesgate 57.

Finn Kristiansen, Ødegaardsgt. 2

Kjell Moestue, Oslo, annen adresse ukjent.

SISTE.
Nyhetene fra London tirsdagmorgen.

Amerikanske forpatruljer er nådd det historiske Chateau Thierry ved Marne, 50 km. fra Reims. Andre styrker står 15 km. øst for Troyes og er ca. 250 km. fra Rhinen. Hovedtyngden i de britisk-kanadiske overganger over nedre Seine ligger mellom Vernon og Louviers. Rouen er innenfor rekkevidde av middels tungt artilleri. I Syd-Frankrike er det ikke lengre noen faste frontlinjer. Den siste organiserte motstand i Marseilles overga sig i går: 5000 mann og 1 general. Ialt har 17000 tyskere, derav 3 generaler, overgitt sig i Marseilles. 12,14000 tyskere som var garnisonert ved den spanske grensen virrer omkring uten mål i områdene omkring Bordeaux.

I Paris er 11,000 tyskere tatt tilfange. Blandt de arresterte quislinger er skuespilleren Sacha Guitry. I Romania har russerne besatt tre byer til ved Dorohoi og står 150 km. fra Bukarest. De tolv omringede divisjoner ved Kisjinev er tilintetgjort eller tatt tilfange. Fra Bulgaria meldes at tyskerne der er begynt å trekke sig ut. Tyske soldater som kommer over den bulgarske grense fra Romania blir avbønet. Alle anti-jødiske tiltak er stoppet. Mosquito-fly fra England bombet inatt Essen.

OVERSIKT 25.-28. august 1944.

Ringen rundt Tyskland trekkes sammen, til-synelatende i rykk, men allikevel jevnt og sikkert. I disse dager oplever vi efterdønningene efter de to store rykk: Befrielsen av Paris og Romanias sammenbrudd.

Hvad som er viktigst af disse to begivenheder er det vanskelig å ha noen sikker mening om på det nuværende tidspunkt, men vi kan jo ta det første først:

Paris er nu helt befridd, selvom det ennå av og til kan høres enkelte skudd fra desparate franske quislinger ~~eddehafungtske~~. Soldater som har gjemt sig vekk. Den tyske kommandanten underkrev fredag våbenstilstandsdokumentet, og skrev samtidig under på en erklæring om at de tyske tropper som ennå gjorde motstand i byen skulle behandles som frankirører. Da general du Gaulle søndag skulle overvære en takkegudstjeneste i Notre Dame blev det skutt mot ham med maskingevær fra galleriet. Han blev ikke truffet. Gjerningsmennene blev straks greppt. Krigsoperasjonene i Frankrik ellers er preget av de alliertes press langs hele Seinen og i de siste dage også ved Marne.

Belgiske tropper langs kanalkysten har tatt Honfleur og nermer sig selve Seinemunningen.

Le Havre er innen skuddvidde og beskytes med artilleri. Åpningen i lommen vest for Seinen er redusert til 5. km., men det er grunn til å tro at det er lykts de flreste tyskerne å komme sig over elven, men med meget store tap. Nermere Paris er de allierte gått over Seinen på flere steder, og fortropper skal stå over 40 km. fra elven. På den andre siden av hovedstaden er tropper som rykker frem langs Seinen kommet forbi Troyes. Andre amerikanske tropper er gått over Marne ved Meaux. Det er det tredje Marne-slag i moderne krigshistorie. Tyskerne tapte også de to forrige, det første i 1914 og det annet i juli 1918 som innledet sommeroffensiven som førte til Tysklands sammenbrudd. Tropper fra

Middelhavet er nådd frem til det sveitsiske grense utenfor Geneve. Briancon på den fransk-italienske grense er erobret. På marsjen opp Rohnedalen er de allierte kommet til Montelimar. I Marseilles og Toulon er det så godt som slutt på all motstand. Hittil har de allierte tatt over 30 000 fanger siden de gikk land i Syd-Frankrik for 14 dager siden.

Østfronten. I Romania stormer to russiske armeer gjennem Galatzapningen etter å ha tatt Galatz og Focșani på hver side av åpningen. Målene er Ploesti og Bukarest. Tyskerne motstand virker etterhvert tilfeldig og synes å være brutt. Romanerne er fuldstendig herre i Bukarest, og idag har hittil tatt 12 000 tyskere tilfange. Russene har tatt over 130 000 fanger, men det er

mange romanere. Som rimelig kan vi se en plutselig omstilling tatt litt tid før romanesne, men det ser ut til at de nu slutter helt opp i kampen mot tyskerne. På fronten vidre nordover fortsetter offensiven mot Karkau, og nye tyske motangrep ved Varsjava er slått tilbake av russerne som har bedret sine stillinger. I Estland har russerne erobret Dorpat. Det ser ut til at virkningene av det romanske sammenbrudd vil melde seg fort. Bulgaria har bedt om våbenstilstandsbetingelser og forhandlinger pågår. Imens har bulgarne meldt tyskerne at alle tyskere som ikke frivillig blir trukket ut av Bulgaria vil bli internert. Ungarns tidligere sendemann i London har sent Horthy et telegram og på vegne av tidligere ungarske diplomater bedt ham søke fred med de allierte.

Fra Finnland foreligger intet nytt annet en tydlige tegn på utåmodighet blandt befolkningen.

Sørfronten. Jevnt press mot Gotha-linjen. Polske tropper ved Adriaterhavet står ved Fano.

Før sin avreise fra Italia hadde Churchill konferanser med marskalk Tito og general Maitland Wilson om koordinering av krigen på Balkan.

LUFTKRIGEN. I siste weekend har de alliertes flyangrep mot Tyskland nådd et nytt høidepunkt. Fra baser i Italia og England har bortimot 2000 tunge bombefly, ledet av mange flere jagere, været i stadig aksjon mot mål i Tyskland. Det er fremdeles ølje-målene som er i forgrunnen. Natt til søndag angrep bomber fra England Kønigsberg, mindre enn 20 mil fra den russiske front. De fløy tilbake til England. Samme natt kastet engelske fly 1700 tonn bomber mot Kiel. Søndag angrep engelske nattbomber for første gang Tyskland i hølys dag da 500 Lancasters mod følge av mer enn 1000 Spitfires bombet en oljefabrikk i Ruhr. Ingen av flyene gikk tapt. Den tyske jagermotstand har idethetatt vært ubetydelig de siste dagene, selv langt inne i Tyskland.

DANMARKS FRIHETSKAMP.

Idag - 29.august - er det ett år siden tyskerne overtok helt i Danmark. I den anledning har de samlet store styrker politisoldater i landet, og truffet omfattende forberedelser for å få anledning til å slå ned motstandsbevegelsen. De har i de siste dager foretatt de groveste provokasjoner og slått op forskjellige falske plakater med opfordring til streik og andre demonstrasjoner i anledning av dagen. De er imidlertid blitt gjennemskuet, og Frihetsrådet har sendt ut en alvårlig appell til alle dansker om å vise den største tilbakesholdenhett. Vi viker ikke tilbake for kampen, men vi vil selv velge tidspunktet." Frihetsrådet opfordrer alle til å innskrenke demonstrasjonen til 2 minutters stillhet kl. 12. Romanerne er fuldstendig herre i Bukarest, og idag har hittil tatt 12 000 tyskere tilfange. Russene har tatt over 130 000 fanger, men det er

SEND AVISENE VIDERE, MEN HUSK PÅ HVAD SOM STÅR PÅ SPILL.

W.W. N O R G E.

Nr. 32 1.september 1944.

SISTE.

Nyheter fra London fredag morgen.

Det er idag fem år siden Hitler slapp krigs-

løs. Fremtiden fortører sig unektelig litt annerledes for ham idag enn den gjorde den gang. Britiske og kanadiske styrker har etablert et fast brohode nord for Somme. Basen for V 1 blir etterhvert ryddet. Amerikanerne er gått over Mouse. Andre avdelinger står bare 15 km. fra den belgiske grense. I Rhonedalen har de allierte passert Valence.

Russerne rydder op i området omkring Ploesti og Bukarest. De mottas med stor begeistring av romanerne. Andre russiske avdelinger står ved den bulgarske grense. På 11 dager har russerne tatt 186,000 fanger. Siden juni har 34 tyske generaler overgitt sig på østfronten. På varsjava-fronten er nye tyske angrep avvist. Radzimy er tatt. Allierte fly har bombet mål i Ungarn og Jugoslovakia. Inatt Düsseldorf.

distrakter. Alle andre - som ikke deltar i organisert arbeid - bør snarest komme sig til Sverige. Det er bruk for dem der.

Hvad rasjoneringskortene til disse angår, har myndighetene nu forandret taktikk. Whist har 29.august sendt ut følgende til forsyningsnevndene:

Næringsministeriet innskjerper at forsyningsnevndene ved utdeling av rasjoneringskort for 24.kortperiode etter gjeldende bestemmelser plikter å levere ut kort til alle norske borgere som ikke blir forpliktet i felleshusholdninger. Betingelsen for utlevering er som tidligere bare at skjemaer må ikke utfylles. Under den personlige pågang som bedriftslederne nu er utsatt for må de ikke under nogen omstendigheter gi oppgaver eller opplysninger som letter fienden i hans utskrivningsarbeide, men gjøre direkte og aktiv motstand. Denne motstand kan anta forskjellige former, og hver enkelt bedriftsleder må ut fra sitt kjønsskap til bedriftenes spesielle forhold finne den mest effektive motstandsform.

Førstvig er det under trykking en million registreringskort med rubrikker for alle mulige opplysninger om våre muligheter som slaver. Disse skal tiliggis utfylles av arbeidskontorene og må vel derfor være et ledd i mere langåktige planer.

Ikke Marwell

I vår omtale av arrestasjonene innen n.s. forleden hadde vi beklageligvis forvekslet firmaet Marwell Hauge med Chr. Hauge & Co. Det er det siste som er nasistisk.